VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

15.2.2024

Tulevaisuusvaliokunnan kuuleminen 16.2.2024

Valtioneuvoston kanslian lausunto
Valtioneuvoston kanslian strategiaosasto, Kestävän kehityksen pääsihteeristö
Eeva Furman ja Taru Savolainen

Lausuntopyyntö:
Asia: Tulevaisuusvaliokunnan ja Suomen kestävän kehityksen toimikunnan yhteisseminaari kesäkuussa 2024, Suomen Agenda2030:n toimeenpanoa koskevan maaraportin valmistelu.

Kestävän kehityksen Tila ja tulevaisuus-vuosiseminaari 2024

Kestävän kehityksen toimikunta ja eduskunnan tulevaisuusvaliokunta järjestävät yhdessä Kestävän kehityksen Tila ja tulevaisuus –vuosiseminaarin osana 10.-14.6.2024 pidettävää kansainvälistä Sustainability Research and Innovation -konferenssia. Konferenssin järjestäjäkumppaneita Suomessa ovat muun muassa Helsingin yliopisto ja Aalto yliopisto. Konferenssiin odotetaan yhteensä 2000 osallistujaa ja se koostuu noin 200 viikon aikana järjestettävästä tilaisuudesta.

Kestävän kehityksen Tila ja tulevaisuus –seminaari tukee osaltaan Suomen valmistautumista vuotuiseen YK:n kestävän kehityksen korkean tason seurantafoorumiin (*High-level Political Forum, HLPF*), joka järjestetään 8.-17.7.2024 New Yorkissa. Tämän vuoden HLPF tarkastelee erityisesti köyhyyden poistamiseen, ruokaturvaan, ilmastotoimiin, rauhan, hyvän hallinnon ja oikeudenmukaisuuden edistämiseen sekä kansainvälisiin kumppanuuksiin liittyviä kestävän kehityksen tavoitteita. Ulkoministeriö johtaa Suomen valmistautumista kokoukseen.

Kestävän kehityksen toimikunnan pääsihteeristö ehdottaa tulevaisuusvaliokunnan ja toimikunnan yhteisseminaarin ajankohdaksi keskiviikkoa 12.6. Toiveena olisi järjestää seminaari Pikkuparlamentin auditoriossa. Seminaarin ollessa osa kansainvälistä konferenssia se olisi tarkoitus järjestää pääosin englanninkielisenä, siten että kaikissa osioissa on suomi-englanti-suomi –simultaanitulkkaus.

Avoimuus ja osallisuus ovat keskeisiä SRI-konferenssin arvoja ja toiveena olisi mahdollistaa konferenssiin rekisteröityneiden osallistuminen seminaariin tulevaisuusvaliokunnan ja kestävän kehityksen toimikunnan jäsenten lisäksi, kokoustilan kapasiteetti ja turvallisuusmääräykset huomioiden. Tilaisuuden striimaus tai mahdollisuus etäosallistumiseen MS Teamsin välityksellä voisivat myös olla keinoja laajentaa mahdollisuutta seurata tilaisuutta.

Kestävän kehityksen toimikunnan pääsihteeristö vastaa tilaisuuden käytännön järjestelyistä. Tilaisuuden ehdotettu ohjelmaluonnos lausunnon liitteenä.

GSDR2023 edistäminen globaalisti DESAn johdolla

YK:n päämiehet päättivät 2016, että YK:n jäsenille laaditaan Agenda2030n toimeenpanon tilan ja edistämisen tieteellinen globaali arviointiraportti (GSDR). Toinen raportti valmistui 2023 syyskuussa. YK ja Ruotsin ympäristöinstituutti (SEI) ovat järjestämässä mailleTilaisuutta, jossa tutkimusraportin lähestymistapaa pyritään jalkauttamaan eri maihin. Suomen kansallinen kestävän kehityksen strategia on pitkälti rakennettu GSDR2019 ja 2023 mallin mukaisesti, eli siinä edistetään systeemisiä muutosalueita.

Suomen kolmannen vapaaehtoisen Agenda2030:n toimeenpanon maaraportin valmistelu YK:lle

YK:n jäsenmaat raportoivat Agenda2030:n ja sen kestävän kehityksen tavoitteiden toimeenpanosta vapaaehtoisin maaraportein (voluntary national review, VNR) HLPF-kokouksissa. Maat toimittavat ja esittelevät raporttinsa YK:lle 4-5 vuoden välein. Suomi on raportoinut tähän mennessä kahdesti, vuosina 2016 ja 2020. Seuraavan kerran Suomi raportoi heinäkuussa 2025. Kolmannen maaraportin valmistelu tehdään valtioneuvoston kanslian johdolla, laajapohjaisessa yhteistyössä muiden ministeriöiden ja keskeisten sidosryhmien kanssa. Raportin valmisteluprosessin suunnittelu on aloitettu VNK:ssa, yhteistyössä ulkoministeriön ja ympäristöministeriön kanssa. Osallistava valmistelu on tarkoitus aloittaa kesällä / alkusyksystä 2024.

Liite 1. Kestävän kehityksen Tila ja tulevaisuus –seminaarin ohjelmaluonnos

- Avauspuheenvuorot – haastattelu / vuoropuhelu? (yht. 15 min, en)
    - Kestävän kehityksen toimikunnan pj, pääministeri Petteri Orpo
    - Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan pj, kansanedustaja Aino-Kaisa Pekonen

- Paneelikeskustelu: Kestävä ruokajärjestelmä ja rauha köyhyyden poistamisen ytimessä – kokemuksia ja oppeja Suomen työstä kotona ja maailmalla (45 min, en/fi)

- Kestävyyspaneelin policy briefin esittely (30 min, en)
    - Kestävyyspaneelin pj Lassi Linnanen / vpj Anna-Mari Teperi
    - Kommenttipuheenvuoro konferenssiin osallistuvien Global Sustainable Development Reportin kirjoittajien joukosta

- Vuoden 2023 parhaiden kestävyyssitoumusten palkitseminen (30 min, fi)